VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH**
(NR 104)
z dnia 11 kwietnia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 104)

11 kwietnia 2018 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Grzegorza Schetyny (PO)**, przewodniczącego Komisji, oraz **Roberta Tyszkiewicza (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie kandydatów na stanowisko ambasadora RP – pana Wojciecha Gerwela i pani Joanny Tarnawskiej;

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy ustanawiającej Europejskie Laboratorium Biologii Molekularnej, sporządzonej w Genewie dnia 10 maja 1973 r. (druk nr 2304);

– pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:
  – o wypowiedzeniu Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Atenach dnia 14 października 1992 r. (druk nr 2348);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Madrycie dnia 30 lipca 1992 r. (druk nr 2349);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Finlandii o popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Helsinkach dnia 25 listopada 1996 r. (druk nr 2350);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 r., zmienionej i uzupełnionej Protokołem między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec dotyczącym zmian i uzupełnień Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 r., sporządzonym w Berlinie dnia 14 maja 2003 r. (druk nr 2352);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 11 kwietnia 1994 r. (druk nr 2360);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Londynie dnia 8 grudnia 1987 r.(druk nr 2364);
  – o wypowiedzeniu Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową

a Republiką Austrii w sprawie popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Wiedniu dnia 24 listopada 1988 r. (druk nr 2365);
– o wypowiedzeniu Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 28 września 1992 r. (druk nr 2374);
– o wypowiedzeniu Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Chorwacji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r. (druk nr 2375);
– o wypowiedzeniu Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Węgierską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Budapeszcie dnia 23 września 1992 r. (druk nr 2378);
– o wypowiedzeniu Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Szwecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 13 października 1989 r. (druk nr 2379);

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2019 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Bartosz Cichocki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Piotr Dardziński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami oraz **Tadeusz Kościński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji. Witam liczną delegację Ministerstwa Spraw Zagranicznych z panem ministrem Cichockim na czele. Na prośbę pana ministra zmienimy kolejność omawiania punktów porządku dziennego. W pierwszej kolejności zaopiniujemy kandydatów na ambasadorów. Później omówimy pozostałe ważne punkty.

Przystępujemy do zaopiniowania kandydatury pana Wojciecha Gerwela na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Socjalistycznej Republice Wietnamu.

Oddaję głos panu ministrowi. Proszę o prezentację kandydatury. Później zapoznamy się z koncepcją funkcjonowania placówki.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Bartosz Cichocki:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, z przyjemnością chciałbym przedstawić kandydata na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Socjalistycznej Republice Wietnamu. Pan Wojciech Gerwel jest zawodowym dyplomatą, którego doświadczenie zawodowe obejmuje m.in. prawie 7-letnią służbę w Wietnamie na stanowisku radcy ekonomicznego. Urodził się i wychował w Gdyni. W szkole średniej uzyskał stypendium w ogólnonarodowym konkursie na naukę w Szkole Zjednoczonego Świata w Victorii w Kanadzie, gdzie uzyskał dyplom matury międzynarodowej. Posiada stopnie *bachelor of arts* z ekonomii i politologii na Uniwersytecie Simon Fraser w Vancouver oraz *master of arts* ze Szkoły Służby Zagranicznej Uniwersytetu Georgetown. Jest też absolwentem Centrum Spraw Międzynarodowych na Uniwersytecie Harvarda, a także rocznego programu studiów w zakresie nauk politycznych i społecznych w Instytucie Studiów Politycznych w Paryżu.

Prawie 4 lata spędził w Waszyngtonie, gdzie był m.in. stażystą Center for Strategic and International Studies w nadzorowanej przez prof. Zbigniewa Brzezińskiego Komisji

do Spraw USA Unii Europejskiej i Polski. Pracował jako analityk w Center for European Policy Analysis. Współpracował z Center for Governance and Innovation. Odbył też praktyki w Biurze Dyrektora ds. Legislacji i Regulacji Rządowych Koncernu General Motors. Wcześniej pracował w Kanadzie dla zrzeszenia 7 plemion indiańskich, którym przedstawił propozycję strategii negocjacyjnej na rzecz współzarządzania z państwem zasobami naturalnymi, na podstawie analizy międzynarodowych precedensów.

Po przejściu do polskiej dyplomacji w latach 2007-2014 pełnił funkcję radcy ekonomicznego w ambasadzie RP w Hanoi, gdzie nadzorował wszystkie kwestie dotyczące rozwoju współpracy gospodarczej i rozwojowej z Wietnamem. W tym czasie stworzył szeroką sieć efektywnych relacji z przedstawicielami wietnamskich struktur państwowych i biznesu. Wsparł setki polskich przedsiębiorstw we wchodzeniu na wietnamski rynek. Wspomógł kilka projektów inwestycyjnych. Był autorem najwyższej jakości analiz. Za wkład w krzewienie stosunków dwustronnych otrzymał od strony wietnamskiej odznaczenia, w tym Medal za Pokój i Przyjaźń Między Narodami.

Po powrocie do centrali MSZ w 2014 r. został zatrudniony w Departamencie Współpracy Ekonomicznej, gdzie nadzorował wsparcie MSZ dla umiędzynarodowienia polskich przedsiębiorstw, najpierw na rynkach Afryki i Bliskiego Wschodu, a następnie na stanowisku kierownika referatu na wszystkich rynkach pozaeuropejskich. Jest jednym z najbardziej cenionych ekspertów do spraw dyplomacji ekonomicznej w polskiej służbie zagranicznej. W 2016 r. wygrał stypendium na realizację projektu badawczego na Uniwersytecie Harvarda, dotyczącym instrumentów wspierania ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw na przykładzie 11 wybranych państw.

Od marca 2017 r. zajmuje stanowisko do spraw analiz strategicznych w Departamencie Strategii i Polityki Zagranicznej. Był m.in. zaangażowany w publikację wieloletniej strategii polityki zagranicznej oraz przygotowywanie regularnych analiz dotyczących otoczenia międzynarodowego Polski. Jest szczególnie ceniony za opracowywanie szkiców ważnych przemówień dla kierownictwa resortu i najważniejszych osób w państwie. Umożliwia mu to nie tylko doskonała znajomość zagadnień dyplomatycznych, języka angielskiego, ale także szerokie zainteresowania. Szkolił się u najwybitniejszych światowych specjalistów m.in. w zakresie polskiej historii, historii idei, filozofii i ekonomii. Włada biegle jęz. angielskim i francuskim. W stopniu komunikatywnym posługuje się jęz. niemieckim, a w stopniu podstawowym jęz. rosyjskim.

Jest żonaty, ma córkę. Posiada stopień I radcy.

W mojej krótkiej, ale intensywnej pracy wiceministra nie miałem przyjemności prezentować lepszego kandydata na ambasadora. Jestem zaszczycony, że mogę państwu posłom przedstawić pana Wojciecha Gerwela jako kandydata na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Socjalistycznej Republice Wietnamu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Bardzo proszę kandydata o przedstawienie koncepcji funkcjonowania placówki.

Kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Socjalistycznej Republice Wietnamu Wojciech Gerwel:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowne panie posłanki, szanowni panowie posłowie, panie ministrze. W rozwoju stosunków polsko-wietnamskich drzemie wielki potencjał. Zasadniczym wyzwaniem polskiego ambasadora w Wietnamie jest to, aby potencjał ten w pełni wykorzystać. Polskę i Wietnam łączą wielowymiarowe relacje oraz bogata tradycja współpracy. Nie sposób w krótkim wystąpieniu dać im wszystkim wyraz. Ograniczę się zatem do przedstawienia spraw, które uważam za najistotniejsze. W pierwszej części omówię, z czego wynika znaczący potencjał stosunków polsko-wietnamskich, a w części drugiej przedstawię propozycję działań placówki na najbliższe 4 lata.

Wśród wielu czynników, które warunkują potencjał stosunków polsko-wietnamskich co najmniej 5 należy uznać za najistotniejsze. Pierwszym z nich jest bogata spuścizna bliskiej współpracy dwustronnej. Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Hanoi w 1950 r., jako jedno z pierwszych państw i przez dziesięciolecia była bliskim sojuszni-

kiem Wietnamu. Spuścizna ta w pewnym stopniu wciąż stawia nasz kraj na uprzywilejowanej pozycji w Wietnamie, czego symbolem jest m.in. wyjątkowo prestiżowa lokalizacja naszej placówki w Hanoi.

Dzięki prowadzonej przez dziesięciolecia polskiej polityce stypendialnej wśród wietnamskich elit znajduje się obecnie 4-5 tys. absolwentów polskich uczelni. Wielu z nich przeszło już na emeryturę, ale wciąż angażują się na rzecz krzewienia współpracy z Polską. Zaangażowanie to skutkuje m.in. licznymi tłumaczeniami polskiej literatury. Wciąż stoją w Wietnamie zbudowane przez Polskę szpital i szkoła, a także bezcenne zabytki odrestaurowane przez polskich konserwatorów. W Polsce mieszka wielotysięczna społeczność pochodzenia wietnamskiego. To wszystko sprawia, że nasz kraj cieszy się w Wietnamie pozytywnym wizerunkiem, a Polacy kojarzą się Wietnamczykom jako ludzie przyjaźni oraz pomimo znacznej odległości geograficznej dość bliscy.

Po drugie, w 2017 r. odbyła się wizyta prezydenta Andrzeja Dudy w Wietnamie, która dała nowy silny impuls dla intensyfikacji współpracy dwustronnej. W jej trakcie m.in. poszerzono bazę traktatową między Polską a Wietnamem, a także kontynuowano dialog w ramach współpracy międzyparlamentarnej i międzyresortowej. Sukces tej wizyty stwarza szansę na rozwój wielowymiarowej współpracy i kontaktów politycznych, również na niższych szczeblach.

Trzecim czynnikiem rzutującym na potencjał rozwoju stosunków z Wietnamem jest prężny rozwój wietnamskiej gospodarki. Od lat kraj ten jest jednym z najszybciej rozwijających się państw świata, o olbrzymim potencjale dalszego rozwoju. Przyczynia się do tego konsekwentnie realizowana przez wietnamskie władze polityka ukierunkowana na liberalizację gospodarczą i handlową. Z roku na rok poprawia się w Wietnamie klimat dla przedsiębiorczości, a w niedalekiej przyszłości ma wejść w życie umowa o wolnym handlu miedzy Unią Europejską a Wietnamem. Już dziś kraj ten jest ważnym globalnym centrum lokowania produkcji przemysłowej, który w samym 2017 r. przyciągnął bezpośrednie inwestycje rzędu 17 mld USD.

Wietnamska gospodarka w coraz większym stopniu opiera się też na wzroście rodzimego popytu. Na przestrzeni ostatnich lat miał miejsce wyjątkowo dynamiczny wzrost klasy średniej idący z parze z rosnącymi aspiracjami materialnymi prawie 100-milionowej ludności kraju. To wszystko stwarza na rynku wietnamskim coraz większe szanse dla polskich eksporterów i inwestorów.

Po czwarte, od lat stale wzrasta zainteresowanie polskich przedsiębiorstw rynkiem wietnamskim. W ciągu ostatniej dekady polski eksport do Wietnamu wzrósł 4-krotnie, a w rządowej strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju kraj ten został uznany za jeden z pięciu na świecie rynków perspektywicznych o szczególnym znaczeniu dla rozwoju polskiego eksportu. Już dzisiaj Wietnam jest zdecydowanie największym partnerem handlowym Polski w Azji Południowo-Wschodniej. W ciągu ostatnich 10 lat miał miejsce 5-krotny wzrost wartości dwustronnych obrotów handlowych, które w ubiegłym roku wyniosły 3 mld USD. Wyzwaniem pozostaje znaczny i z roku na rok narastający deficyt po stronie polskiej w wymianie handlowej z Wietnamem.

Sprostaniu temu wyzwaniu ma służyć m.in. otwarte przez prezydenta Andrzeja Dudę biuro Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Ho Chi Minhie oraz podpisana podczas wizyty prezydenckiej umowa o udzieleniu Wietnamowi kredytu rządowego o wartości 250 mln euro. Z roku na rok przybywa polskich produktów, które cieszą się w Wietnamie coraz lepszą reputacją ze względu na ich europejską jakość i w miarę konkurencyjne ceny, w tym w takich sektorach jak branża farmaceutyczna i kosmetyczna, sektor rolno-spożywczy, zielone technologie czy polska oferta edukacyjna. Dzięki bogatym tradycjom współpracy Polska posiada też w Wietnamie w miarę ugruntowaną pozycję w przemyśle ciężkim, w tym zwłaszcza w sektorze wydobywczym i stoczniowym.

Poziom bezpośrednich inwestycji pozostaje niski, ale kilka pionierskich projektów z ostatnich lat oraz perspektywa wejścia w życie umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem dają nadzieję na zmianę tego stanu rzeczy. Polskie firmy zainteresowane ekspansją na wietnamski rynek muszą jednak stawiać czoła bardzo silnej konkurencji międzynarodowej, zwłaszcza ze strony podmiotów azjatyckich, a także radzić sobie z roz-

licznymi barierami na tym rynku. Wciąż stosunkowo niewiele z nich posiada wystarczające zasoby, wiedzę i doświadczenie, aby temu podołać.

Po piąte, Wietnam jest dla Polski ważnym partnerem, ponieważ prowadzi aktywną politykę zagraniczną oraz jest kluczowym graczem w istotnym dla światowej polityki i dla kształtowania ładu światowego regionie. W Azji Południowo-Wschodniej ścierają się interesy wielu mocarstw, a Wietnam stara się w tym kontekście prowadzić politykę wielowektorową i utrzymywać możliwie dobre relacje ze wszystkimi partnerami, w tym z USA, Chinami i Rosją. W regionie podejmowane są też ważkie inicjatywy integracyjne, np. w ramach ASEAN, Wszechstronnego i Progresywnego Porozumienia o Partnerstwie Transpacyficznym czy Wszechstronnego Regionalnego Partnerstwa Ekonomicznego.

Reasumując, Wietnam jest dla Polski ważnym partnerem w Azji. Pod niektórymi względami wręcz partnerem wyjątkowym. Jakie działania należy zatem podjąć, aby w pełni wykorzystać ten potencjał? Jako kandydat do objęcia funkcji ambasadora RP w Wietnamie widziałbym cztery priorytetowe obszary działań ambasady pod moim kierownictwem: współpracę gospodarczą, dialog polityczny, dyplomację publiczną oraz współpracę w zakresie szkolnictwa wyższego. Za najważniejszy priorytet uważam rozwój współpracy gospodarczej. Wietnam jest rynkiem o wielkim potencjale, ale jest też rynkiem trudnym. Firmy, które podejmują ryzyko związane z ekspansją na ten rynek, mają prawo oczekiwać efektywnego wsparcia ze strony polskich instytucji rządowych. Dołożę wszelkich starań, aby placówka sprostała temu wyzwaniu.

Najczęściej polskie firmy poszukują na rynku wietnamskim kontaktów. Rozbudujemy sieć kontaktów placówki w środowisku administracyjnym, biznesowym i eksperckim. Będę starał się angażować we współpracę m.in. wietnamskich absolwentów polskich uczelni, a także Polaków mieszkających w Wietnamie. Będę też wspierał organizację forów i misji gospodarczych. Polskie firmy liczą na ułatwiony dostęp do rynku oraz ochronę przed nieuczciwymi praktykami. Będę reagował na incydenty i podejmował działania na rzecz przeciwdziałania barierom, w tym fitosanitarnym i w sektorze farmaceutycznym. Będę aktywnie angażował się we współpracę z delegaturą UE w zakresie monitorowania implementacji umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem, a jeśli trzeba, angażował też do współpracy partnerów z zagranicznych izb handlowych.

Będę dążył do zniesienia obowiązku wizowego dla polskich obywateli. Naszym rodzimym przedsiębiorcom brakuje rzetelnej wiedzy na temat rynku wietnamskiego. Dołożę wszelkich starań, by placówka posiadła stosowne kompetencje w tym zakresie, przede wszystkim efektywnie współpracowała z zagranicznym biurem handlowym PAIiH. Polskie firmy liczą na wsparcie w finansowaniu projektów. Będę wspierał współpracę w sektorze finansowym, a przede wszystkim dążył do efektywnego wykorzystania przez stronę wietnamską polskiego kredytu rządowego. Polscy przedsiębiorcy oczekują, że placówka będzie tworzyła pozytywny wizerunek Polski i polskich producentów. Będę organizował i wspierał inicjatywy promujące polską gospodarkę i silne jej strony na targach, stoiskach, forach, seminariach, imprezach degustacyjnych, w mediach. Szczególny nacisk położę na promocję polskiej żywności.

Polskie firmy wymagają zapewnienia odpowiedniego klimatu politycznego dla projektów biznesowych. Będę wspierał oficjalne i robocze kontakty polityczne na wszystkich szczeblach, w tym wyspecjalizowane formy dialogu dwustronnego, takie jak powołany podczas ostatniej wizyty prezydenckiej mechanizm konsultacji gospodarczych. Za ważne zadanie uważam wspieranie oferty polskiego przemysłu obronnego.

W obszarze współpracy politycznej za najważniejszy priorytet należy uznać podtrzymanie wysokiej dynamiki nadanej stosunkom dwustronnym przez wizytę prezydenta Andrzeja Dudy w Wietnamie. Będę zatem dążył do rozwoju jak najintensywniejszego dialogu politycznego, obejmującego też współpracę międzyparlamentarną oraz spotkania międzyresortowe w kluczowych dla Polski obszarach aktywności. Od samego początku celem mojej misji będzie efektywne wdrażanie ustaleń z wizyty prezydenckiej oraz doprowadzenie do wizyty prezydenta Wietnamu w Polsce.

W zakresie dyplomacji publicznej priorytetem będzie wzmacnianie pozytywnego wizerunku Polski jako nowoczesnego, dynamicznie rozwijającego się kraju, o bogatym dziedzictwie kulturowym i historycznym. Celem będzie też ugruntowanie w społeczeń-

stwie wietnamskim poczucia, że Polacy są bliskim Wietnamczykom narodem. Tym celom służyć będzie wykorzystywanie szerokiego spektrum instrumentów dyplomacji publicznej i kulturalnej, takich jak wystawy, koncerty, spotkania, ale też realizacja projektów w ramach współpracy rozwojowej. Ważne będzie zapewnienie obecności polskiej w mediach, m.in. poprzez docieranie do środowisk opiniotwórczych, organizację wizyt studyjnych w Polsce, wykorzystanie mediów społecznościowych.

Placówka będzie też wspierała inicjatywy dotyczące przekładów polskiej literatury na język wietnamski. Pilnym zadaniem będzie organizacja wydarzeń związanych z obchodami 100. rocznicy odzyskania niepodległości, takich jak tydzień polskiej muzyki poważnej. Za wskazany uważam pomysł otwarcia pierwszego w Azji Południowo-Wschodniej instytutu polskiego.

Jako istotny priorytet dostrzegam też bliską współpracę ze środowiskami wietnamskich absolwentów polskich uczelni, w tym zwłaszcza z Towarzystwem Przyjaźni Polsko-Wietnamskiej. Szczególnym wyzwaniem będzie aktywizacja młodszych pokoleń absolwentów. W dziedzinie szkolnictwa wyższego za priorytetową należy uznać promocję oferty polskich uczelni dla wietnamskich studentów. Placówka będzie też wspierała nawiązywanie współpracy pomiędzy uczelniami polskimi i wietnamskimi, zgodnie z zawartym niedawno porozumieniem o współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Placówka będzie również promowała programy wymiany stypendialnej, a także wspierała utworzenie na Uniwersytecie w Hanoi lektoratu języka polskiego, a w dłuższej perspektywie nawet katedry polonistyki.

Na zakończenie pragnę zaznaczyć, że dostrzegam potrzebę zapewnienia sprawnej realizacji przez placówkę czynności konsularnych w celu zagwarantowania właściwego poziomu obsługi dwustronnej współpracy biznesowej, edukacyjnej i turystycznej. Z przyjemnością zaangażuję się też w inicjatywy służące integracji i aktywizacji środowisk Polaków mieszkających w Wietnamie oraz wzmacnianiu ich kontaktów z Polską.

Szanowni państwo, służba Polsce jest dla mnie zaszczytem i dołożę wszelkich starań, aby skutecznie promować jej interesy w Socjalistycznej Republice Wietnamu. Zwracam się do Wysokiej Komisji o wydanie pozytywnej rekomendacji dla mojej kandydatury.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czas na pytania. Czy są pytania? Nie ma. Może zatem ja zadam pytanie, jeśli pan pozwoli.

Chodzi o współpracę ekonomiczną. Wszyscy mamy poczucie, że w tej sferze jest dużo do zrobienia. Mówił pan o deficycie w handlu dwustronnym. Czy pojedzie pan z konkretnym pomysłem ekspansji polskiego biznesu na rynek wietnamski? Wiele już zostało zrobione, ale mamy przekonanie, że potencjał współpracy nie został jeszcze w pełni wykorzystany. Czy będzie to istotna część pańskiej aktywności?

Kandydat na ambasadora RP Wojciech Gerwel:

Dziękuję, panie przewodniczący, za to pytanie. Promocja współpracy gospodarczej to najważniejszy priorytet mojej misji w Wietnamie. Jest szereg instrumentów, które chciałbym wykorzystać. Po pierwsze, niedawno zostało otwarte w Wietnamie zagraniczne biuro handlowe PAIiH. Istotnym elementem aktywności placówki będzie bliska koordynacja wsparcia dla polskich przedsiębiorstw. Placówka mieści się w Hanoi. Dotychczas brakowało nam centrum wsparcia w Ho Chi Minhie. To jest naprawdę duży potencjał.

Pan minister wspominał, że analizowałem różne instrumenty wsparcia w różnych krajach. Jednym z zasadniczych wniosków było to, że sukces różnych instrumentów wsparcia zapewnia dobra koordynacja. W tym zakresie ważna jest rola ambasadora, żeby relacje z PAIiH stosownie poukładać. Zainteresowanie polskich przedsiębiorstw wzrasta, nawet inwestycyjne.

Kolejnym instrumentem jest polski kredyt rządowy, który otwiera pewną furtkę dla dynamizacji współpracy. Problem polega na tym, że Wietnam ma dosyć duży poziom zadłużenia, długu publicznego, co może nieco hamować wykorzystanie tego kredytu. Z drugiej jednak strony Bank Światowy i Azjatycki Bank Rozwoju wycofały się z udzie-

lania bardzo preferencyjnych pożyczek dla Wietnamu, więc nasz kredyt będzie bardziej atrakcyjny niż przedtem. Jest potencjał, żeby pracować nad tematem kredytu.

Po trzecie, chciałbym blisko współpracować i zasłużyć na życzliwość środowiska Polaków mieszkających w Wietnamie. To nie jest duża grupa – 300-350 osób. Dużą barierą dla firm jest zrozumienie realiów miejscowych. Można wypracować serdeczną współpracę ze środowiskiem Polaków, którzy pracują głównie w biznesie i mogą dzielić się swoją wiedzą na temat rynku wietnamskiego. Robiłem to już jako radca ekonomiczny. Chciałbym zintensyfikować te działania.

O absolwentach polskich uczelni już wspominałem. To jest nasz skarb w Wietnamie. Będę blisko współpracował z tym środowiskiem.

Sprawami gospodarczymi zajmuję się od wielu lat, więc mogę tę listę kontynuować, ale chciałbym podkreślić znaczenie umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Wietnamem. Jeśli umowa wejdzie w życie, to największa bariera może okazać się trochę mniej groźna dla polskich przedsiębiorstw. Umowa sprawi, że prowadzenie biznesu, realizacja inwestycji stanie się bardziej przejrzyste i bezpieczne. Wspólnie z delegaturą UE będę monitorować implementację tej umowy.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję bardzo. Poseł Wojtkiewicz, proszę bardzo.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Wspomniał pan jednym słowem o turystyce. Polacy coraz częściej wyjeżdżają do Azji. Czy ten rynek jest atrakcyjny? Czy jest bezpieczny? Czy istnieje potencjał rozwoju tego kierunku współpracy gospodarczej? Turystyka może przynieść duże korzyści przede wszystkim Wietnamowi, ale Polsce również.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Pan poseł Długi i poseł Obrycki.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym, żeby pan rozwinął temat studentów. Czy istnieje możliwość sprzedaży naszych usług oświatowych przez wyższe uczelnie na rzecz obywateli Wietnamu, nawet gdyby było to kredytowane przez państwo polskie?

Poseł Norbert Obrycki (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pan poseł Długi uprzedził moje pytanie. Chciałem zapytać, czy jest szansa powrotu do tych dobrych tradycji, że elity wietnamskie kształciły się w Polsce? Jak pan ambasador ocenia obecny stan wymiany studentów? Czy ma pan dane, ilu studentów z Wietnamu studiuje w Polsce? Czy są partnerstwa między uczelniami polskimi i wietnamskimi? Czy ma pan w planach zaproponowanie jakiejś uczelni strategicznej współpracy?

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Poseł Czarnecki.

Poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ambasadorze. Chciałbym kontynuować wątek zapoczątkowany przez moich przedmówców. Wiadomo, że z jednej strony to jest kwestia wymiany studenckiej, ale z drugiej strony interesujące jest, co się dzieje ze studentami, którzy wracają do Wietnamu i często sprawują ważne funkcje państwowe, są częścią wietnamskiej elity. Czy prowadzona była współpraca z tymi osobami? Czy istnieje możliwość integracji tego środowiska? Czy możemy wykorzystać fakt, że ci ludzie mają pozytywne doświadczenia wynikające ze studiów w Polsce oraz sprawują ważne funkcje państwowe?

Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej pytań, zatem proszę o udzielenie odpowiedzi.

Kandydat na ambasadora RP Wojciech Gerwel:

Dziękuję bardzo za pytania. Wszystkie wydają się ważne. Będę odpowiadał w kolejności ich zadawania. Pytanie posła Wojtkiewicza dotyczyło turystyki. Wietnam jest niezwykle atrakcyjnym rynkiem dla turystyki. W ostatnich kilku latach widać skokowy wzrost zainteresowania polskich turystów Wietnamem. Rocznie odwiedza Wietnam 19 tys. osób. Jest to kraj bezpieczny. Zdarzają się kradzieże portfeli, ale nie pojawiają się sytuacje trudniejsze. Trzeba też brać pod uwagę występowanie tajfunów. Ważnym zadaniem dla ambasady jest śledzenie tego i w ramach systemu Odyseusz, bądź Polak za Granicą informować ludzi o pewnych zagrożeniach.

Jest to kraj przepiękny, niezwykle atrakcyjny. Wspomniałem, że będę starał się o zniesienie obowiązku wizowego dla Polaków. Wszystkie większe kraje UE nie są objęte tym obowiązkiem. To umożliwiłoby wyjazd do Wietnamu bez wizy na 15 dni. Byłby to sposób promocji turystyki. Zależy mi również na promowaniu turystyki do Polski. Wietnamczycy mają wizerunek Polski pięknej, o bogatych tradycjach kulturowych. Dostrzegam wiele podobieństw między kulturą polską i wietnamską. Klasa średnia rozwija się bardzo szybko. Turystyka może zatem być ważną dziedziną współpracy.

Pan poseł Długi zadał pytanie dotyczące studentów i sprzedaży usług oświatowych. Kolejne pytanie dotyczyło powrotu do tradycji studiowania Wietnamczyków w Polsce. Nie jest źle, jeśli chodzi o liczbę studentów wietnamskich w Polsce. Na pewno trzeba zachęcać ich do studiowania w Polsce. W szczytowym okresie końca lat 60. w Polsce studiowało ok. 1000 Wietnamczyków. Obecnie studiuje w Polsce 300-350 Wietnamczyków. Nie liczę osób, które mają obywatelstwo polskie. W zeszłym roku konsul wydał 150 wiz studenckich. Kilka lat temu tych wiz było dwukrotnie mniej. Dynamika wyjazdów zwiększa się.

Współpracę akademicką możemy promować na kilka sposobów. Po pierwsze, mamy politykę stypendialną. Pan premier Gowin podpisał umowę zwiększającą dwukrotnie liczbę stypendiów z 10 do 20. Oprócz stypendiów rządowych są też stypendia rektorskie na różnych uczelniach. Są także stypendia opłacane przez firmy wietnamskie, np. Vietnam Airlines szkoli w Rzeszowie swoich pilotów. Największa firma wydobywcza w Wietnamie kieruje swoich studentów do AGH. Wietnamczycy przyjeżdżają również w ramach stypendiów Łukasiewicza (jedna do czterech osób rocznie), w ramach programu ERASMUS +. Biorąc pod uwagę te różne stypendia, samych stypendystów może być 40-50 osób.

Oprócz wymiaru stypendialnego chciałbym wspomnieć o wysiłkach polskich uczelni, które uważam za bardzo ważne. Niektóre uczelnie już mają tradycję współpracy. Od wielu lat AGH ma ugruntowaną pozycję. Współpracuje z Uniwersytetem Geologii i Kopalń. Należy także wymienić Uniwersytet w Zielonej Górze. AWF w Gdańsku stara się nawiązać współpracę, uczelnia Łazarskiego, uczelnia Vistula. Pamiętam projekt politechniki w Gliwicach, polegający na przygotowaniu podręcznika dla górników, realizowany w 2007 r.

Potencjał jest olbrzymi, ponieważ dla Wietnamczyków edukacja jest absolutnym priorytetem. Mają tradycję tzw. mandarynów. System promocji sukcesu opierał się na egzaminach. Rodziny często gotowe są zadłużyć się, żeby wysłać dziecko za granicę na dobrą uczelnię.

Ostatnie pytanie zadał pan przewodniczący Czarnecki. Dotyczyło ono kontaktów z absolwentami po ich powrocie do kraju. jeśli chodzi o absolwentów, którzy przebywali w Polsce w latach 60., 70., 80., współpraca zawsze była bardzo bliska dla placówki. Miałem przyjemność współpracować z trzema ambasadorami polskimi w Wietnamie. Współpraca z Towarzystwem Przyjaźni Polsko-Wietnamskiej była bardzo intensywna. Większym wyzwaniem jest aktywizacja młodszego pokolenia. Następuje wymiana pokoleniowa. Konieczne jest wsparcie, żeby młodzi Wietnamczycy angażowali się we współpracę. Dostrzegam potrzebę zastosowania nowych instrumentów – może poprzez facebooka czy twittera. Wietnamczycy, którzy pracują w ambasadzie są bardzo profesjonalni, jak wszyscy zatrudnieni w placówce.

Chciałbym w swojej pracy położyć nacisk na dzieci. Dzieci w kulturze wietnamskiej są w centrum życia rodziny i społeczeństwa. Na wzór koncertów w filharmonii dla dzieci można by zorganizować takie wydarzenia w Hanoi czy Ho Chi Minhie, łącząc muzy-

ków polskich, animatorów kultury, a z drugiej strony młodych absolwentów pracujących w akademiach muzycznych.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do prezentacji drugiej kandydatury – pani Joanny Tarnawskiej na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Federalnej Republice Nigerii oraz w krajach dodatkowych akredytacji. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Bartosz Cichocki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dodam do ważnego aspektu wietnamskiego współpracy studenckiej fakt, iż bierzemy pod uwagę, że Wietnam jest krajem wysokiego ryzyka migracyjnego. Wspierając zacieśnianie współpracy naukowej, akademickiej, nasze służby konsularne starają się dopilnować wszystkich aspektów, aby uniknąć ewentualnych zagrożeń mogących towarzyszyć takim projektom.

Proszę mi pozwolić przedstawić panią Joannę Tarnawską, kandydatkę na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Federalnej Republice Nigerii oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Beninu, Republice Kamerunu, Republice Sierra Leone, Republice Togijskiej, Republice Ghany, Republice Liberii oraz Republice Gwinei Równikowej.

Pani Joanna Tarnawska jest kulturoznawcą, absolwentką Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego, na którym uzyskała dyplom w zakresie afrykanistyki. Pani Joanna Tarnawska urodziła się w 1976 r. w Warszawie. Będąc na etapie edukacji wczesnoszkolnej, wyjechała do Zambii, gdzie przebywała aż do matury. Tam uczęszczała do szkoły katolickiej dla dziewcząt podstawowej i średniej. Przebywanie w środowisku zambijskiej młodzieży, zarówno w mieście, jak i na polskiej misji w interiorze, dało pani Tarnawskiej okazję poznania zwyczajów, tradycji i mentalności rdzennych Afrykanów. Wiele zawartych tam przyjaźni i znajomości przetrwało do dzisiaj, co pokazuje, jak silna więź łączy panią Tarnawską z Afryką.

Obcowanie z afrykańskimi kulturami przyczyniło się do podjęcia studiów afrykanistycznych na UW. Pięcioletni cykl kształcenia z zakresu historii, literatury, języków afrykańskich pozwolił jej zgłębić temat od strony naukowej. Lata spędzone w Zambii i studia na UW dały pani Joannie Tarnawskiej solidne podstawy wiedzy o problemach życia w Afryce Subsaharyjskiej, dając unikalną możliwość poznania tradycji i zwyczajów afrykańskich.

Pani Joanna Tarnawska doskonale zna język angielski. Ma wykształcenie w zakresie metodyki. Przez wiele lat pracowała jako lektorka. Ma bogate doświadczenie pracy ze studentami, co uważam za wybitny walor. Liczymy bowiem na dalszy rozwój współpracy środowisk akademickich, naukowych pomiędzy Polską i Nigerią.

Praca w Ministerstwie Środowiska, w Departamencie Zrównoważonego Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej była kolejnym ważnym krokiem w rozwoju zawodowym pani Joanny Tarnawskiej. Ta praca dała jej możliwość zapoznania się z systemem funkcjonowania państwowych struktur administracyjnych. Umożliwiła kontakt ze środowiskami dyplomatycznymi, udział w spotkaniach wysokiego szczebla państwowego.

Biorąc pod uwagę to bogate i różnorodne doświadczenie zawodowe pani Joanny Tarnawskiej oraz dogłębną praktyczną społeczno-kulturową wiedzę na temat Afryki Subsaharyjskiej, pragnę zarekomendować Wysokiej Komisji panią Tarnawską na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Federalnej Republice Nigerii oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Beninu, Republice Kamerunu, Republice Sierra Leone, Republice Togijskiej, Republice Ghany, Republice Liberii oraz Republice Gwinei Równikowej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Schetyna (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o przedstawienie koncepcji pracy na placówce.

Kandydatka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Federalnej Republice Nigerii oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Beninu,

Republice Kamerunu, Republice Sierra Leone, Republice Togijskiej, Republice Ghany, Republice Liberii oraz Republice Gwinei Równikowej Joanna Tarnawska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dziękuję za przedstawienie mojej kandydatury. Jestem zaszczycona, że mogę wystąpić w tej roli przed Wysoką Komisją.

Szanowne panie posłanki i panowie posłowie, szanowni państwo, przedstawię informacje na temat Federalnej Republiki Nigerii, omówię pokrótce relacje polsko-nigeryjskie, a następnie przybliżę dwa z siedmiu państw dodatkowej akredytacji oraz przedstawię priorytety misji.

Federalna Republika Nigerii jest najludniejszym krajem na kontynencie afrykańskim. Jeśli trendy demograficzne nie ulegną zmianie, to według prognoz do 2050 r. Nigeria będzie czwartym najludniejszym krajem na świecie. Ponad 40% populacji to osoby poniżej 15. roku życia. Kraj ten jest zróżnicowany pod względem etnicznym i religijnym. Wyróżnia się 250 grup etnicznych. Najliczniejsze to Hausa, Fulani, Yoruba. Główne religie to islam i chrześcijaństwo. Zróżnicowanie świadczy o bogactwie kulturowym, jest jednak przyczyną konfliktów odbijających się na stanie gospodarki i wewnętrznej stabilizacji kraju. wzrost gospodarczy Nigerii jest w dużej mierze uzależniony od cen ropy naftowej. Nigeria jest jej szóstym na świecie producentem. Nigeria importuje też prawie połowę wszystkich dóbr w Afryce Zachodniej, pozostając jednym z najważniejszych rynków zbytu kontynentu.

Pretendując do roli lidera regionu, angażuje się w mediacje konfliktów państw afrykańskich, a jej kontyngenty wojskowe uczestniczą w wielu misjach pokojowych prowadzonych w Afryce. Prezydent Nigerii, pomimo problemów zdrowotnych, zainicjował ambitny program reform, by utrzymywać stabilność polityczną. Nigeria zmaga się z licznymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa wewnętrznego, jaką bez wątpienia stanowi działalność Boko Haram i dążenia separatystyczne.

Nigeria to kraj ważny z punktu widzenia kulturalnego. Jest ojczyzną bodaj najbardziej poczytnego autora afrykańskiego Chinua Achebe, którego książka „Świat się rozpada" została przetłumaczona na kilkadziesiąt języków oraz noblisty z dziedziny literatury z 1986 r. pisarza i dramaturga Wole Soyinka. W Nigerii produkuje się rokrocznie tysiące filmów, czyniąc z tego kraju trzeciego w kolejności potentata kinematografii na świecie.

Stosunki polsko-nigeryjskie istnieją z mniejszym lub większym natężeniem od lat 60. Od tamtego czasu doszło do licznych spotkań dwustronnych, konsultacji politycznych i handlowych na szczeblu szefów państw, ministrów spraw zagranicznych oraz delegacji gospodarczych i wojskowych. Podpisano porozumienie o dialogu strategicznym. Minister spraw zagranicznych Nigerii przebywał z wizytą w Warszawie w 2016 r. i przyjął polską delegację w 2017 r. W relacjach wzajemnych najważniejsza pozostaje współpraca gospodarcza. Nigeria należy do państw, które cieszą się zainteresowaniem polskich przedsiębiorców i pomimo szeregu problemów wewnętrznych Nigeria pozostaje ważnym partnerem gospodarczym Polski w Afryce, a zapoczątkowane przez rząd nigeryjski programy naprawcze ukierunkowane na odbudowę wielu dziedzin gospodarki, takich jak przemysł wydobywczy, energetyczny, teleinformatyczny stwarzają możliwości wejścia na rynek nigeryjski.

Polska wdrożyła pogram „Go Africa" służący ułatwieniu wejścia na rynki Afryki. Program obejmuje dwa z państw akredytacji – Nigerię i Ghanę. W regionie są już obecne polskie firmy z branży odzieży i wyposażenia dla wojska (firma LUBAWA). Reprezentowany jest przemysł morski. W Togo działa firma zajmująca się importem biomasy. W Ghanie i Beninie działa firma z branży spożywczej. To świadczy o możliwościach naszych firm do podejmowania wyzwania, jakim niewątpliwie jest ekspansja gospodarcza w Afryce Subsaharyjskiej. Otwarcie zagranicznego biura handlowego w Lagos z pewnością będzie sprzyjało dalszym polskim inwestycjom.

Ambasador RP w Nigerii jest akredytowany jeszcze w siedmiu państwach, z których przybliżę dwa. Jednym z nich jest Kamerun, który ze względu na swoje położenie odgrywa istotną rolę w kontekście bezpieczeństwa w regionie. Kamerun wraz z Nigerią, Czadem, Nigrem, Republiką Środkowoafrykańską i Libią współpracuje w ramach Komisji do Spraw Basenu Jeziora Czad, gdzie obecnie ma miejsce jedna z największych klęsk sanitarnych ostatnich dekad. W regionie jeziora przenikają się problemy polityczne, ekonomiczne i społeczne, które wraz ze zmianami klimatycznymi mają dramatyczny wpływ

na warunki życia miejscowej ludności, doprowadzając do głodu, migracji, łamania praw człowieka.

Niezwykle niestabilna sytuacja polityczna oraz trudne warunki społeczno-ekonomiczne w krajach sąsiednich przyczyniają się do pogorszenia tego kryzysu. Społeczność międzynarodowa poprzez ONZ, Unię Europejską, Unią Afrykańską jest zaangażowana w starania mające na celu zakończenie kryzysu, który niesie ryzyko wielu zagrożeń, w tym tworzenia się warunków sprzyjających powstawaniu i rozwojowi radykalnych ugrupowań czy niekontrolowanej migracji ludności.

Jest to ważne w kontekście polskiego członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ oraz wpływu kryzysu w tym regionie na bezpieczeństwo europejskie. W samym Kamerunie ostatnio nasiliły się nie tylko działania separatystycznej grupy Boko Haram, ale także konflikty na tle kulturowo-językowym, dzieląc obywateli angielskojęzycznych i frankofońskich. Warto pamiętać, że w Kamerunie jest duża liczba polskich misjonarzy, najliczniejsza w Afryce, co sprawia, że Polska może być wartościowym partnerem w dostarczaniu pomocy humanitarnej i informacji o potrzebach mieszkańców regionu. Współpraca z misjonarzami jest bardzo ważna. Mają oni świetne rozeznanie miejscowych realiów i z tego względu stanowią ogromne wsparcie przy wdrażaniu przedsięwzięć opartych na współpracy rozwojowej i służą także promocji Polski wśród miejscowej społeczności.

Drugim państwem akredytacji, o którym wspomnę szerzej, jest Republika Ghany, która jest jednym z najbardziej otwartych rynków afrykańskich. Wśród państw akredytacji jej gospodarka jest drugą największą po Nigerii. Jest to także najstabilniejsza demokracja w regionie. Ghana posiada duże zasoby minerałów. Od 2000 r. wydobywana jest tam również ropa naftowa z nowoodkrytych złóż. Jak dotąd, kraj ten nie borykał się z próbami zamachów ze strony aktywnych w pasie Sahelu grup terrorystycznych.

Relacje polsko-ghańskie mają długą, ale nie zawsze intensywną historię. W latach po odzyskaniu niepodległości – 60., 70. Ghana zaliczana była do głównych partnerów Polski na kontynencie afrykańskim. Po okresie mniejszego natężenia kontaktów bilateralnych na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat kontakty zostały ponownie zintensyfikowane. Doszło do spotkań o charakterze polityczno-gospodarczym. Prezydent Ghany – mediator regionalny walczy z korupcją i realizuje reformy mające pobudzić gospodarkę i przyciągnąć inwestycje. W sierpniu zeszłego roku w Ghanie odbyły się konsultacje na szczeblu ministerialnym, obejmujące tematy współpracy Polski i Ghany w sferze bezpieczeństwa i handlu.

Obecnie prognozy dotyczące rozwoju gospodarki Ghany podkreślają atrakcyjność tego kraju pod względem inwestycji i handlu, zwracając szczególną uwagę na przemysł wydobywczy oraz sektory powiązane, jak również energetykę, mając na uwadze plany Ghany, aby znacznie zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych, a także inne działy gospodarki szybko zyskujące na znaczeniu wraz z postępującą urbanizacją społeczeństwa i rozwojem klasy średniej.

Przykładem zainteresowania Ghaną ze strony krajów naszego regionu może być inauguracja Rady Biznesu Ghana – Węgry, która stanowi ciekawą formułę budowania swojej pozycji na lokalnym rynku z punktu widzenia polskich inwestorów.

Przejdę do omówienia priorytetów mojej misji. Pierwszym z nich niewątpliwie będzie utrzymanie obecnego poziomu relacji gospodarczych przy jednoczesnym rozwijaniu relacji politycznych oraz rozwój strategicznego dialogu polsko-nigeryjskiego. Korzystna w tym aspekcie byłaby wizyta w Polsce przedstawiciela MSZ na wysokim szczeblu po nigeryjskich wyborach przypadających na rok 2019, w ramach realizacji porozumienia w sprawie dialogu strategicznego. Rownie istotne jest poszerzanie sieci kontaktów z przedstawicielami władz państw dodatkowych akredytacji, aby ułatwić stworzenie warunków sprzyjających współpracy ekonomicznej z krajami regionu.

Kolejnym ważnym aspektem działalności kierownika placówki w dziedzinie politycznej będzie monitorowanie, opracowywanie analiz i przekazywanie informacji na temat najważniejszych wydarzeń i tendencji w sferze politycznej i bezpieczeństwa państw akredytacji oraz ich aktywności na forum ONZ, w tym w zakresie tematów będących przedmiotem prac Rady Bezpieczeństwa.

Innym ważnym obszarem działań jest promocja współpracy w obszarze obronności, ze względu na fakt, że w Afryce szczególnie przydatne okazuje się odpowiednie wsparcie polityczne przy budowaniu relacji gospodarczych i handlowych, które w dużej mierze zależne są od władz centralnych. Istotne zatem będzie przygotowanie ewentualnej wizyty w Nigerii delegacji ministra obrony narodowej RP oraz organizacja wizyt przedstawicieli dowództw poszczególnych rodzajów sił zbrojnych w Polsce, a także wizyt polskich firm sektora obronnego w Nigerii.

Ważnym zadaniem będzie informowanie o kluczowych kwestiach związanych z transformacją i modernizacją sił zbrojnych państw urzędowania, w szczególności o ogłaszanych przetargach i planowanych zakupach uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Istotnym priorytetem w dziedzinie ekonomicznej jest wspieranie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw. Kluczowe jest także monitorowanie sytuacji gospodarczej, informowanie o obszarach i projektach dobrze rokujących w kontekście bilateralnej współpracy gospodarczej.

Ważna będzie dziedzina współpracy rozwojowej i humanitarnej. Nigeria i inne państwa akredytacji nie należą do grona państw najmniej rozwiniętych ani do grona państw priorytetowych polskiej pomocy rozwojowej, mogą jednak liczyć na wsparcie w postaci tzw. małych grantów, czyli projektów rozwojowych realizowanych przez placówkę w porozumieniu z lokalnymi władzami i organizacjami pozarządowymi.

Wzmocnieniu pozycji Polski w Nigerii i w państwach dodatkowej akredytacji będą służyły działania w zakresie dyplomacji publicznej i kulturalnej, zogniskowane na kreowaniu rozpoznawalności i budowaniu wizerunku Polski jako państwa nieobciążonego przeszłością kolonizowania Afryki i współcześnie stanowiącego wiarygodnego partnera, mającego wiele do zaoferowania w kontekście współpracy gospodarczej. Długofalowej promocji Polski może służyć propagowanie polskiej kultury i nauki. Wydarzenia takie jak szczyt klimatyczny KOP 24 w tym roku w Katowicach, obchody setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości są dobrą okazją do promocji naszego kraju w regionie.

Będę też rozwijać współpracę naukową, np. poprzez program stypendialny im. Łukasiewicza, pamiętając o absolwentach polskich uczelni pochodzących z Afryki.

Ważnym elementem pozwalającym rozwijać współpracę z lokalnymi partnerami jest utrzymywanie kontaktów z Polakami przebywającymi w państwach akredytacji, których kontakty i doświadczenie stanowią nieocenione źródło wiedzy dla każdego dyplomaty.

Dziękuję państwu za uwagę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Zapraszam państwa posłów do zadawania pytań. Bardzo proszę, pan poseł Obrycki.

Poseł Norbert Obrycki (PO):

Chciałem zadać do pytanie wcześniej, przy prezentacji kandydata na ambasadora do Hanoi. Problem dotyczy jednak w równym stopniu pani misji. Bardzo cieszą programy Go Asia, Go Africa. Wymowne są prognozy, zgodnie z którymi Nigeria będzie czwartym pod względem liczby ludności państwem świata. Otwieramy nasze placówki handlowe koordynujące, promujące inwestycje, ale czasami przypomina to budowanie osiedli bez dojazdu. Takimi dojazdami byłyby bezpośrednie połączenia lotnicze. Z tego, co wiem, nasz narodowy przewoźnik nie ma bezpośredniego połączenia do żadnego kraju afrykańskiego. Najbliższe w Azji jest do Singapuru.

Czy zakłada pani jako cele swojej misji rozmowy albo z polskim przewoźnikiem, albo z przewoźnikiem afrykańskim na temat bezpośredniego połączenia? Niewątpliwie pomogłoby to w intensyfikacji kontaktów i w każdym obszarze ułatwiłoby współpracę oraz naszą ekspansję gospodarczą, naukową, kulturalną.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomasz Lenz, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Lenz (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Z notki biograficznej wynika, że posiada pani znakomitą znajomość języka angielskiego, natomiast nie wynika żadne doświadcze-

nie dyplomatyczne. Mam nadzieję, że to nie będzie przeszkodą w objęciu przez panią tak ważnej ambasady, obejmującej swoim zasięgiem kilka państw. Dowiedzieliśmy się od pana ministra, że spędziła pani dzieciństwo i lata młodzieńcze w Zambii. Czy była pani kiedykolwiek w Nigerii i czy miała pani okazję sprawdzić, jak wyglądają relacje polityczne, społeczne, gospodarcze na miejscu, czy też będzie to pani pierwsza wizyta w tym kraju?

Jeszcze jedno pytanie wynikające z notki biograficznej. Podjęła pani w tym roku studia w Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu Tadeusza Rydzyka. Czy będzie pani miała możliwość ukończenia tych studiów, ponieważ one są w toku? Czy uda się pani otrzymać certyfikat ich ukończenia?

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Długi, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Wyjeżdża pani do krajów, które są mi bardzo bliskie, bo w latach mojej młodości spędziłem tam ok. 7 miesięcy, podróżując autostopem. Są to bardzo specyficzne kraje. Wydaje mi się, że w jakimś stopniu znam ich atmosferę. Znajomość miejscowych realiów, kontakty osobiste są kluczowe, aby cokolwiek osiągnąć. Czy pani miała okazję, albo czy będzie okazja, żeby ktoś pani przekazał odpowiednie kontakty, szczególnie w Nigerii, która jest potężnym krajem, znaczącym z punktu widzenia militarnego? Czy pani będzie miała okazję, żeby ktoś panią wprowadził w te bardzo skomplikowane relacje Nigerii?

Nawiązuję do tego, co przed chwilą powiedział mój przedmówca. Czy pani, nie mając jeszcze okazji pracować w służbie zagranicznej, jest na pewno gotowa do objęcia tak trudnej i jakże ważnej dla nas placówki?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Więcej pytań nie ma. Bardzo proszę, pan minister Cichocki chciałby zabrać głos.

Podsekretarz stanu w MSZ Bartosz Cichocki:

Dziękuję bardzo. Część pytań jest adresowana do kierownictwa. Pytanie o brak doświadczenia dyplomatycznego naszej kandydatki jest oczywiście zasadne. Wynika z biografii. Przykład pani Tarnawskiej, nie jedyny, jest dowodem wychodzenia przez MSZ naprzeciw krytycznym głosom, że ministerstwo jest zbyt hermetycznym środowiskiem. Pojawiają się opinie o pewnej skostniałości. Poszukujemy nowych pomysłów, nowych osób, nowej energii poza resortem. Nie tylko pani Tarnawska jest przykładem takich decyzji personalnych. Świadomie poszukujemy kandydatów poza strukturą MSZ.

Nie jest tak, że kandydaci wyjeżdżają bez przygotowania i obejmują placówkę, w której znajdują się sami. I pani Tarnawska, i każdy z kandydatów przechodzi długotrwałe i dogłębne szkolenie w MSZ. Wiąże się to również z przekazywaniem kontaktów. Nawet jeśli doświadczony dyplomata, jak pan Gerwel, wyjeżdża do Wietnamu po kilkuletniej bytności w kraju, musi być wprowadzony w projekty dziejące się na miejscu. Przed wyjazdem kandydat otrzymuje pełną wiedzę na temat aktualnego stanu relacji. Zapewniamy kontynuację, przygotowanie przed wyjazdem. Ponadto kierownik placówki nie jest na miejscu sam. Jest otoczony zespołem.

Brak doświadczenia traktujemy jako brak negatywnie rozumianej rutyny. Liczymy na to, że pani Tarnawska i inni ambasadorowie, którzy są spoza MSZ, wniosą inny sposób myślenia. Trzeba próbować nowych rozwiązań szczególnie na tak nietypowych rynkach. Przepraszam: typowych, ale nietradycyjnych z polskiego punktu widzenia.

Na koniec chciałbym zwrócić uwagę, że już wykonujemy część rekomendacji pani Tarnawskiej, mianowicie minister Czaputowicz rozpoczyna właśnie wizytę w Afryce. Ten kierunek zdecydowanie będzie celem wizyt wysokiego szczebla w najbliższym czasie. Będzie się z tym wiązało podpisywanie umów w różnych sferach współpracy – obronności, rolnictwa, turystyki, przemysłu maszynowego, spożywczego.

Dziękuję bardzo.

Kandydatka na ambasadora RP Joanna Tarnawska:

Dziękuję bardzo za pytania. Wszystkie uważam za jak najbardziej zasadne. Jeśli chodzi o linie lotnicze, myślę, że to jest bardzo dobry pomysł. Po zorientowaniu się, jak jest sytuacja na miejscu, byłby to temat do rozważenia. Programy, które zostały zapoczątkowane na kierunku afrykańskim, na pewno będą rozwijane i przyniosą skutki w perspektywie długofalowej.

W Afryce bardzo ważne są relacje międzyludzkie, to, czego człowiek uczy się latami, przebywając w jakimś kraju, mając do czynienia z miejscowymi tradycjami. Do dzisiaj mam kontakty z moimi koleżankami i kolegami z Zambii, ale nie byli tam wyłącznie Zambijczycy. Utrzymuję kontakty z koleżankami, które pochodziły z Nigerii. Wielu moich nauczycieli pochodziło z państw Afryki Zachodniej, np. z Sierra Leone, zapewne w ramach wymiany między państwami. Osobiście nie byłam w Nigerii.

Jeśli chodzi o studia, nie wiem, jakie będą dalsze losy. Zazwyczaj jeśli coś zaczynam, to staram się zakończyć. Będzie to zależało od dalszych planów zawodowych.

Na część pytań odpowiedział pan minister.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma więcej pytań, przejdziemy do głosowania. Zgodnie z tradycją, bardzo proszę kandydatów i przedstawicieli mediów o opuszczenie sali na czas głosowania.

Poddam kandydatury w kolejności ich prezentacji. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem kandydatury pana Wojciecha Gerwela na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Socjalistycznej Republice Wietnamu? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała kandydaturę pana Wojciecha Gerwela.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem kandydatury pani Joanny Tarnawskiej na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Federalnej Republice Nigerii oraz w krajach dodatkowych akredytacji: Republice Beninu, Republice Kamerunu, Republice Sierra Leone, Republice Togijskiej, Republice Ghany, Republice Liberii oraz Republice Gwinei Równikowej? (9) Kto jest przeciw? (5) Kto się wstrzymał? (1).

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała kandydaturę Joanny Tarnawskiej.

Proszę o zaproszenie kandydatów.

Szanowni państwo, chciałbym w imieniu Komisji złożyć gratulacje pozytywnej opinii dla pełnienia przez państwa misji ambasadorskich. Życzę dobrej, owocnej pracy dla Rzeczypospolitej. Zachęcam do współpracy z Komisją Spraw Zagranicznych w formacie dyplomacji parlamentarnej.

Panu ministrowi dziękuję za prezentację.

Przechodzimy do realizacji kolejnych punktów porządku dziennego. Mamy bardzo bogaty program, więc serdecznie proszę państwa o intensywną współpracę.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji pkt 2 porządku dziennego. Projekt z druku nr 2304 został skierowany do naszej Komisji do pierwszego czytania przez marszałka Sejmu w dniu 27 lutego br. Pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Wszyscy otrzymali opinię Biura Analiz Sejmowych przygotowaną przez panią Dorotę Olejniczak. Bardzo proszę przedstawiciela rządu, pana ministra Piotra Dardzińskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego o uzasadnienie projektu z druku nr 2304.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Piotr Dardziński:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze. Projekt ustawy o ratyfikacji umowy ustanawiającej Europejskie Laboratorium Biologii Molekularnej dotyczy jednego z największych, najnowocześniejszych laboratoriów na świecie. Zajmuje siódme miejsce pod względem jakości prowadzonych badań naukowych. Jest to właściwie międzynarodowa sieć laboratoriów. Projekt zrzesza 24 kraje. Polska ma perspektywę peł-

nego członkostwa. Ratyfikacja umowy zapewni Polsce korzystanie z pełni praw członkowskich. Głównym celem działalności laboratorium jest prowadzenie badań podstawowych w obszarze biologii i nauk przyrodniczych.

Polska jest członkiem sieci od 2014 r. jesteśmy ostatnim państwem z Grupy Wyszehradzkiej, które stara się o uzyskanie pełnego członkostwa. Pełne członkostwo daje nam duże możliwości działania. korzystając z pełni praw członkowskich, będziemy mieć wpływ na wszystkie decyzje budżetowe, w zakresie kształtowania programów badawczych. Polscy badacze będą mieli dostęp do infrastruktury badawczej. Ponadto pojawią się nowe możliwości pozyskiwania partnerów w międzynarodowych projektach naukowych. Umowa stwarza też większe możliwości współpracy bilateralnej w ramach studiów doktoranckich.

Będziemy mieli możliwość podjęcia działań na rzecz powołania jednego z centrów sieci w Polsce. W Europie Środkowowschodniej nie ma takiego centrum. Dotychczas poszczególne ośrodki działają w krajach Europy Zachodniej.

Te względy przemawiają za tym, żeby Polska stała się pełnym członkiem Europejskiego Laboratorium Biologii Molekularnej. Zwracam się do państwa posłów o przyjęcie projektu ustawy ratyfikacyjnej.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Czy ktoś chciałby zabrać głos w debacie? Pan poseł Długi, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Ile nas to będzie kosztować?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Czy są jeszcze pytania? Nie ma. Bardzo proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Koszt jest spory. Zaczyna się od składki na poziomie 1,5 mln euro rocznie, a docelowo składka może wynieść 4-6 mln euro rocznie. To zależy od skali projektów. To nie jest największa składka, jaką Polska uiszcza do organizacji międzynarodowych. Biorąc pod uwagę potencjalne korzyści, decyzja o pełnym członkostwie po sześciu latach starań wydaje się jak najbardziej zasadna. Trzeba zastanowić się, ile zainwestować, żeby przyciągnąć fachowców do realizacji tego celu.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Czy laboratorium ma wiedzę, że Polska ma tendencję do opóźnień w opłacaniu składek?

Podsekretarz stanu w MNiSW Piotr Dardziński:

Panie pośle, czuję się zdyscyplinowany. O ile dobrze się orientuję, nie mamy zaległości w opłacaniu składek. Jeśli mamy, to proszę o informację. Chętnie zweryfikuję ją w ministerstwie. Jedyna sieć badawcza, wobec której mamy opóźnienia, to rosyjska sieć badawcza. Jesteśmy w trakcie renegocjacji wysokości naszej składki.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Zamykam debatę. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 2304. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Wnoszę o przystąpienie do rozpatrzenia projektu. Sprzeciwu nie słyszę. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2304 w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby jeszcze zabrać głos? Dziękuję.

Czy ktoś z członków Komisji? dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o przyjęciu projektu ustawy z druku nr 2304? (11) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła sprawozdanie jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję kandydaturę posła Piotra Pyzika. Czy są inne propozycje? Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu posłowi Pyzikowi funkcji sprawozdawcy?

Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosów sprzeciwu.

Przystępujemy do realizacji pkt 3. Będziemy procedować 11 analogicznych projektów ustaw o wypowiedzeniu umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i ochronie inwestycji. Projekty z druków nr 2348, 2349, 2350, 2352, 2360, 2364, 2365 zostały skierowane do Komisji przez Marszałka Sejmu w dniu 20 marca 2018 r. Projekty z druków nr 2374, 2375, 2378, 2379 zostały skierowane do Komisji przez Marszałka Sejmu 22 marca 2018 r. Wszyscy państwo otrzymali opinie BAS przygotowane przez panów Marcina Fryźlewicza, Marka Jaśkowiaka, Tomasza Jaroszyńskiego, Bartosza Pawłowskiego.

Bardzo proszę przedstawiciela rządu, pana ministra Tadeusza Kościńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii o uzasadnienie projektów z wymienionych druków łącznie. Potem przystąpimy do rozpatrzenia projektów i głosowania w Komisji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii Tadeusz Kościński:

Szanowny panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie. Wypowiadane umowy z Grecją, Hiszpanią, Finlandią, Niemcami, Bułgarią, Wielką Brytanią, Austrią, Litwą, Chorwacją, Węgrami i Szwecją należą do kategorii umów o popieraniu i ochronie inwestycji, które obowiązują w relacjach pomiędzy państwami członkowskimi UE (tzw. umowy BIT). Umowy te były zawierane na początku lat 90. ubiegłego wieku, w okresie transformacji polityczno-gospodarczej w celu przyciągnięcia inwestycji do Polski. Umowy zapewniają inwestorowi i jego inwestycjom w państwie przyjmującym inwestycję pełną ochronę oraz możliwość dochodzenia roszczeń przed Międzynarodowym Trybunałem Arbitrażowym.

Obowiązywanie tych umów, podobnie jak innych umów BIT zawartych przez państwa członkowskie UE, jest kwestionowane przez Komisję Europejską z uwagi na niezgodność z prawem UE. Komisja uważa, że umowy te pokrywają się z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a nawet mogą być z nimi sprzeczne. Dotyczy to w szczególności zasad swobody przepływu kapitału, swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług oraz podstawowych zasad prawa UE, takich jak zasada nadrzędności, jedności, skuteczności i pewności prawa UE, a także mechanizmu rozstrzygania sporów inwestycyjnych.

Trybunał Sprawiedliwości UE w orzeczeniu wydanym 6 marca br. potwierdził niezgodność tych umów z prawem UE. Proces rozwiązywania przez Polskę umów BIT dotyczy nie tylko tych 11 umów, ale wszystkich tego typu umów zawartych przez Polskę z państwami członkowskimi UE. Są to w sumie 23 umowy. Umowy BIT z Grecją, Hiszpanią, Finlandią, Niemcami, Bułgarią, Wielką Brytanią, Austrią, Litwą, Chorwacją, Węgrami i Szwecją muszą być rozwiązane z zachowaniem klauzuli przedłużonego obowiązywania umowy, gdyż kraje te nie wyraziły zainteresowania rozwiązaniem tych umów za porozumieniem stron. Oznacza to, że po wygaśnięciu umów inwestorzy i ich inwestycje będą jeszcze chronieni przez kolejne 10-20 lat, w zależności od umowy.

Jednocześnie Polska będzie kontynuowała konsultacje z tymi krajami, mające na celu doprowadzenie do rozwiązania umów za porozumieniem stron, łącznie z klauzulami przedłużonego obowiązywania umowy. Rozwiązanie umów BIT nie powinno mieć konsekwencji politycznych. Wszystkie państwa członkowskie UE zostały wezwane przez Komisję Europejską do zakończenia obowiązywania tych umów z uwagi na sprzeczność z prawem UE, co zostało potwierdzone przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Wypowiedzenie nie powinno też mieć wpływu na stosunki gospodarcze Polski z tymi krajami. Umowy BIT zawierano w czasie, gdy Polska nie była członkiem ani OECD, ani UE. Obecnie poziom prawodawstwa oraz dostęp do powszechnego sądownictwa w Polsce

daje inwestorom zagranicznym gwarancję ochrony inwestycji z możliwością dochodzenia swoich praw na drodze sądowej.

Wygaszenie umów BIT może potencjalnie zmniejszyć obciążenie Polski pod względem finansowym z tytułu postępowań arbitrażowych. Polskie przedsiębiorstwa w minimalnym stopniu korzystają z procedur dochodzenia roszczeń przeciwko państwu w oparciu o umowy BIT w przeciwieństwie do zagranicznych inwestorów w Polsce. Mimo dużego odsetka wygrywanych spraw, Polska ponosi jednak wysokie koszty postępowań arbitrażowych. Dochodzenie ewentualnych odszkodowań przez inwestorów zagranicznych będzie nadal możliwe w oparciu o przepisy krajowe.

Zwracam się do Komisji o przyjęcie ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Bardzo proszę państwa posłów o zadawanie pytań. Pan poseł Długi, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Jak przebiegały negocjacje z poszczególnymi państwami? Czy są różnice stanowisk?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałbym skierować do pana ministra pytanie dotyczące jednej z umów, bo w pozostałych przypadkach nie mamy wątpliwości. Wśród wypowiadanych umów znajduje się umowa pomiędzy Polską a Wielką Brytanią i Irlandią Północną. Mamy uwagi zgłoszone przez jedną z konfederacji pracodawców, Konfederację Lewiatan, która zapytuje, czy w kontekście brexitu i procedury opuszczenia UE przez Wielką Brytanię wypowiadanie w tej chwili umowy nie rodzi ryzyka, że możemy wyzbyć się istotnego instrumentu popierania interesów polskich przedsiębiorców na rynku brytyjskim. Uważam, że pytanie jest zasadne. W pozostałych przypadkach uzasadnienie jest klarowne – prawo europejskie stanowi dostateczną gwarancję kwestii regulowanych w umowach dwustronnych. Istotne jest, jakie mogą być skutki wypowiedzenia umowy z Wielką Brytania w kontekście brexitu? Czy popieranie inwestycji i ich ochrona będzie miała inną podstawę prawną?

Czy są jeszcze pytania ze strony państwa posłów? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MPiT Tadeusz Kościński:

W pierwszej kolejności odpowiem na pytanie zadane przez Konfederację Lewiatan. Po pierwsze, umowy są niezgodne z prawem Unii Europejskiej. To może teoretycznie zmieni się po brexicie, ale nie wyobrażam sobie, żeby wyjście Wielkiej Brytanii z UE nie pociągnęło za sobą umowy pomiędzy UE a Wielką Brytanią o ochronie inwestycji.

Po drugie, Wielka Brytania jest dawcą kapitału, a my jesteśmy odbiorcą. Umowy BIT działają na korzyść dawców, nie biorców. Polska ponosi koszty z tytułu postępowań arbitrażowych. Spodziewamy się, że do Trybunału Sprawiedliwości mogą trafić sprawy o rozstrzygnięcie, czy przedłużone klauzule obowiązywania umowy są zgodne z prawem UE, skoro same umowy są niezgodne z prawem UE.

Nasze obecne inwestycje w Wielkiej Brytanii, podobnie jak inwestycje Wielkiej Brytanii w Polsce, nadal są chronione przez tę umowę ze względu na klauzulę przedłużonego obowiązywania. Tylko nowe inwestycje nie będą chronione przez tę umowę.

Główny specjalista w MPiTJoanna Bek:

Odpowiadając na pytanie pana posła dotyczące negocjacji o rozwiązaniu umów BIT, chciałam powiedzieć, że ze wszystkimi krajami prowadziliśmy najpierw techniczne negocjacje czy też konsultacje, sondując, czy kraje te zgodzą się na rozwiązanie z nami umów na zasadach korzystnych dla nas, czyli za porozumieniem stron. Rozwiązanie umów obejmowałoby też wygaśnięcie klauzul ochronnych, które normalnie funkcjonują po wypowiedzeniu umów BIT. Z niektórymi krajami doszliśmy do porozumienia. Na przykład z Danią, Republiką Łotewską, Estonią, Czechami rozwiązujemy umowę za porozumieniem stron.

Pozostałe państwa członkowskie były niechętne. Dlatego za pośrednictwem MSZ wystosowaliśmy noty dyplomatyczne, w których formalnie zaproponowaliśmy rozwiąza-

nie umów za porozumieniem stron. Otrzymaliśmy odpowiedzi odmowne lub odpowiedzi, które nie dawały nam pewności co do intencji partnera i szans co do tego, żeby umowę rozwiązać za porozumieniem stron. Informując te kraje, zdecydowaliśmy się na wszczęcie procedury wypowiadania umów. Jest to akt jednostronny państwa. 11 umów jest teraz w Komisji Spraw Zagranicznych, a 4 umowy już zostały rozpatrzone przez Komisję. Jutro będą rozpatrywane na posiedzeniu plenarnym.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Jeśli nie ma więcej pytań ze strony państwa posłów, zamykam debatę i stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektów z wymienionych wcześniej druków. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego. Wnoszę o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektów: z druku nr 2348 i kolejnych, łącznie jedenastu. Sprzeciwu nie słyszę.

Szanowni państwo, musimy po kolei przeprowadzić formalną procedurę. Jest ona niezbędna, choć identyczna w stosunku do wszystkich projektów. Przed nami 11 głosowań.

Będę odczytywał, jakich krajów dotyczą umowy. Przystępujemy do rozpatrzenia w Komisji projektu ustawy z druku nr 2348 dotyczącego umowy z Grecją. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie przewodniczący, Biuro nie zgłasza uwag ani do tego, ani do pozostałych projektów.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

To jest satysfakcjonująca odpowiedź.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2348 (umowa z Grecją) bez poprawek. Kto jest za? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan poseł Krzysztof Ostrowski.

Przystępujemy do rozpatrzenia drugiego projektu ustawy z druku nr 2349 (umowa z Hiszpanią) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2349 (umowa z Hiszpanią) bez poprawek. Kto jest za? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2350 (umowa z Finlandią) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2350 (umowa z Finlandią) bez poprawek. Kto jest za? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2352 (umowa z Republiką Federalną Niemiec) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2352 (umowa z RFN) bez poprawek. Kto jest za? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2360 (umowa z Bułgarią) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2360 (umowa z Bułgarią) bez poprawek. Kto jest za? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2364 (umowa z Wielką Brytanią i Irlandią Północną) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie ma uwag.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2364 (umowa z Wielką Brytanią i Irlandią Północną) bez poprawek. Kto jest za? (10) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (4).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan Michał Wojtkiewicz.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Proponuję, aby pan poseł Krzysztof Ostrowski był sprawozdawcą wszystkich projektów.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Wobec nieprzejednanej postawy pani przewodniczącej pan Krzysztof Ostrowski będzie pełnił funkcję sprawozdawcy.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2365 (umowa z Austrią) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2365 (umowa z Austrią) bez poprawek. Kto jest za? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia drugiego projektu ustawy z druku nr 2374 (umowa z Litwą) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2374 (umowa z Litwą) bez poprawek. Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia drugiego projektu ustawy z druku nr 2375 (umowa z Chorwacją) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2375 (umowa z Chorwacją) bez poprawek. Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo, panie pośle.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2378 (umowa z Węgrami) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2378 (umowa z Węgrami) bez poprawek. Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję kandydaturę pana posła Krzysztofa Ostrowskiego. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 2379 (umowa ze Szwecją) w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby zabrać głos? Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z członków Komisji chciałby zabrać głos? Dziękuję.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy z druku nr 2379 (umowa ze Szwecją) bez poprawek. Kto jest za? (15) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy jednogłośnie.

Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Krzysztof Ostrowski. Dziękuję bardzo za zgodę.

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Ostrowskiemu funkcji sprawozdawcy? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja wybrała sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu.

Dziękuję panu ministrowi.

Przystępujemy do realizacji pkt 4.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Pragnę zaznaczyć, że pan poseł Ostrowski ma nasze pełne poparcie i zrozumienie.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Potwierdziliśmy to dzisiaj 11 razy.

Przystępujemy do rozpatrzenia propozycji tematów kontroli do planu pracy NIK na 2019 r. Zgodnie z pismem Marszałka Sejmu ewentualne propozycje prześlemy do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Czy ktoś z państwa posłów chciałby w tej sprawie zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

Stwierdzam, że Komisja nie sformułowała żadnych propozycji tematów. Czy ktoś jest przeciw takiemu stanowisku? Dziękuję.

Czy ktoś chciałby zabrać głos w sprawach bieżących? Nie ma zgłoszeń.

Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.